Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Archeologia powszechna: wczesna epoka żelaza - ćwiczenia, PG_00200186						
Kierunek studiów	Archeologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu	2027/2028			
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki			
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji	na uczelni			
Rok studiów	2		Język wykładowy	polski			
Semestr studiów	3		Liczba punktów ECTS	1.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia	zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Archeologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Kamil Niedziółka				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	0.0	15.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach	Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		2.0	8.0		25
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z dziejami Europy, a w szczególności ziem polskich w trakcie wczesnego okresu epoki żelaza, ze szczególnym uwzględnieniem analizy zabytków kultury materialnej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ARCHL3_U02] Potrafi dobierać i stosować metody oraz narzędzia właściwe dla pracy archeologa, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, do rozwiązywania typowych oraz wybranych bardziej złożonych problemów z zakresu archeologii	Potrafi dobierać i stosować metody oraz narzędzia właściwe dla pracy archeologa, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, do rozwiązywania typowych oraz wybranych bardziej złożonych problemów z zakresu archeologii Europy Środkowej ze szczególnym uwzględnieniem ziem polskich	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_W01] Zna i rozumie wybrane fakty, obiekty i zjawiska z zakresu archeologii oraz ujęcia teoretyczne służące wyjaśnianiu zależności między nimi. Posiada uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu nauk humanistycznych	Zna i rozumie wybrane fakty, obiekty i zjawiska z zakresu archeologii Europy Środkowej oraz w szczególności ziem polskich, oraz ujęcia teoretyczne służące wyjaśnianiu zależności między nimi. Posiada uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu nauk humanistycznych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_U03] Potrafi komunikować się z otoczeniem wykorzystując specjalistyczną terminologię z zakresu archeologii oraz opracowywać i prezentować treści związane z dziedzictwem archeologicznym, w tym materiały popularyzatorskie	Potrafi komunikować się z otoczeniem w języku zrozumiałym i przejrzystym, wykorzystując przy tym specjalistyczną terminologię z zakresu archeologii ziem polskich oraz opracowywać i prezentować treści związane z dziedzictwem archeologicznym, w tym materiały popularyzatorskie	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_W03] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach archeologii Polski i powszechnej	Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach archeologii Polski i Europy ze szczególnym uwzględnieniem okresu wczesnej epoki żelaza.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_W06] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu najważniejsze teorie, metody badawcze i narzędzia warsztatu archeologa	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu najważniejsze teorie, metody badawcze i narzędzia warsztatu archeologa badającego obszar Europy Środkowej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_U07] Potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym) zarówno na etapie prac terenowych, jak i ich opracowania wyników	Potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym) zarówno na etapie prac terenowych, jak i ich opracowania wyników badań przeprowadzonych na terenie ziem obecnej Polski	[SU5] realizacja zadania problemowego
	[ARCHL3_W05] Zna główne zagadnienia prahistorii Europy w ujęciu porównawczym	Zna główne zagadnienia prahistorii ziem polskich w ujęciu porównawczym	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_U06] Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole	Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole.	[SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ARCHL3_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę: formułować oraz, poprzez właściwy dobór źródeł informacji, krytyczną ich analizę i syntezę, rozwiązywać problemy typowe oraz wybrane problemy bardziej złożone z zakresu archeologii, a także opracowywać treści związane z dziedzictwem archeologicznym	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę: formułować oraz, poprzez właściwy dobór źródeł informacji, krytyczną ich analizę i syntezę, rozwiązywać złożone i nietypowe problemy z zakresu zmienności kultury materialnej i duchowej, organizacji społecznej i systemów ekonomicznych wykorzystywanych przez społeczności zamieszkujące ziemie polskie oraz Europę w trakcie wczesnej epoce żelaza.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[ARCHL3_U04] Potrafi brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich stosując poprawnie fachową terminologię z zakresu archeologii	Potrafi brać udział w debacie – przestawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich stosując poprawnie fachową terminologię z zakresu archeologii ze szczególnym uwzględnieniem okresu wczesnej epoki żelaza w Europie.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[ARCHL3_W02] Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę ogólną z zakresu archeologii	Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę ogólną z zakresu archeologii wczesnej epoki żelaza ziem polskich.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHL3_K02] Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w aspekcie analiz gabinetowych jak i prac terenowych	Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych w odniesieniu do archeologii europejskiej wczesnej epoki żelaza, oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w aspekcie analiz gabinetowych jak i prac terenowych	[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta

Treści przedmiotu

Charakterystyka przemian w początkach epoki żelaza, zróżnicowanie kulturowe na terenie Europy, chronologie początków epoki żelaza w Polsce i krajach ościennych, procesy halsztatyzacji, latenizacji,

1. Wczesna epoka żelaza w Europie

2. Kultura łużycka we wczesnej epoce żelaza

3. Kultura pomorska i dalszy ciąg wczesnego okresu epoki żelaza w Polsce

4. Oddziaływania halsztackie na ziemiach polskich w trakcie wczesnej epoki żelaza

5. Oddziaływania scytyjskie na ziemiach polskich w trakcie wczesnej epoki żelaza

6. Początki oddziaływań lateńskich na ziemiach polskich

7. Starszy okres przedrzymski na ziemiach polskich

8. Wczesna epoka żelaza w Europie Północnej

Wymagania wstępne i dodatkowe

Wiadomości z zakresu geografii i historii starożytnej.

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
praca własna studenta	51.0%	20.0%
kolokwium zaliczeniowe	51.0%	40.0%
niezapowiedziane wejściówki	51.0%	40.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur

Bugaj U. (red.), Past Societies 3 (2000-500BC), 2017, Warszawa, PAN

Dąbrowski J., Rajewski Z., Prahistoria ziem polskich. IV. Od środkowej epoki brązu do środkowego okresu lateńskiego.Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1979.

Kristiansen, K. 1998. Europe before history, Cambridge.

Rzeszotarska-Nowakiewicz A. (red.) Past Societies 4 (500BC-500 AD), 2016, Warszawa, PAN

	Uzupełniająca lista lektur	Dąbrowski J. 2009. "Polska przed trzema tysiącami lat", Warszawa, Trio. Kmieciński J. (red) Pradzieje ziem polskich. T. I-2. Warszawa-Łódź 1989.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Rozwój kultury łużyckiej w fazie HaC na ziemiach polskich	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.